

Stopp voldelig forfølgelse av kristne i Afrika

- «Militante ekstremister omringet oss», forteller pastor Barnabas fra Nigeria, som måtte flykte sammen med familien etter et terrorangrep. «Jeg mistet alt. Alt i hjemmet mitt ble brent. Nå kan jeg ikke ta vare på familien min. Jeg kan ikke gi dem mat. Barna mine går ikke lenger på skole.»
- En gruppe kristne ledere i Mali fikk nylig 24 timer på seg til å konvertere til islam. Om ikke, truet ekstremistene med at de ville bli halshugget eller jaget på flukt.
- 90 % av alle kristne som blir drept for sin tros skyld kommer fra Afrika sør for Sahara. Det gjør dette til et av de stedene i verden hvor det er farligst å bekjenne en kristen tro.

Afrikas problemer

Konfliktene i Afrika er sammensatt, og handler blant annet om etnisitet, befolkningsvekst, kriminalitet og fattigdom. Men den faktoren vi ofte overser, er den religiøse ekstremismen.

Som fulaninomadenes angrep på kristne bosettinger, som ofte beskrives som en konflikt mellom gjeterne og bønder om beitemarker og jord. Men som en pastor i Nigeria sier det; gjeterne kommer med gjeterstaver og kyr på dagtid. Disse kommer om natten på motorsykler, bevæpnet med automatgevær.

Islamistiske grupper

De islamistiske gruppene befinner seg fra øst til vest i Afrikas Sahel-belte, og de beveger seg stadig lengre sørover. De siste årene har de ekspandert i land som Burkina Faso, Mauritania, Mali, Mosambik, Tanzania, Kongo og Kenya. Noen grupper er tilknyttet IS, andre al-Qaeda og atter andre er selvstendige.

I deres ideologi er kristne og annerledes troende mindre verdt og kan jages, drepes eller ranes i Allahs navn.

Jihadistene angriper kristne bosettinger, brenner kirker og bortfører prester og pastorer for løsepenger. De dreper menn og kvinner, barn og eldre, som oftest uten risiko for straff. De bortfører, voldtar og tvangsgifter unge jenter, og tvangsrekrutterer unge gutter til terrorgruppene.

Mens Burkina Faso tidligere ble regnet som et fredelig sted, har terrorgrupper de siste fem årene erobret 40 prosent av landet og sendt mange på flukt. Mali, som tidligere var et utstillingsvindu for demokratiske og sivile rettigheter i Afrika, har siden 2012 vært en kampsone mellom myndighetene og islamistiske grupper. Og Kongo, hvor 95 % av befolkningen regnes som kristne, forsøker den IS-kontrollerte terrorgruppen ADF å etablere et «kalifat». Bare i juli ble 50 kristne drept i tre ulike angrep.

Vold og utrygghet rammer alle. Likevel er det ikke til å komme forbi at kristne samfunn blir rammet uforholdsmessig hardt. Forskning fra Observatory for Religious Freedom viser at drap på kristne skjer 2,7 ganger så ofte i Nigeria enn drap på Muslimer. Kristne utgjør ca 45% av befolkning i Nigeria.¹ Legger man til at de fleste drapene skjer i nord, hvor kristne er i klart mindretall, blir trenden enda mer tydelig. I august i år ble over 60 kristne drept i ett enkelt angrep.

Flyktningekrise

Den målrettede volden og den mangelfulle beskyttelsen av Afrikas kristne har ført til en massiv flyktningekrise i flere afrikanske land. Nigeria et av landene i verden med flest internflyktninger, hele 3,1 millioner². For ti år siden var tallet 1,2 millioner³.

For Afrika sør for Sahara under ett er 44 millioner på flukt, en tredobling på 20 år.⁴ Hvor mange av disse som er kristne som er fordrevet på grunn av sin tro er ukjent, men vi vet at det er et betydelig antall. Mange av dem er internflyktninger i muslimske områder og får ofte ikke den hjelpen de trenger. Sannsynligheten for at angriperne blir straffet er liten, noe som gjør at de fordrevne sjelden våger å vende tilbake.

«Mediene bryr seg ikke, politikerne snakker ikke om det, ja, ingen snakker om det», sier pastor Barnabas. «Vi forblir i mørket. Hvordan ville du opplevd det om du ble glemt?»

Trosfrihet for alle

Men helt glemt er de ikke. Deres historier er grunnen til at vi står her idag, med løftede fakler, for å minne hverandre, storsamfunnet og våre myndigheter på forfølgelsen som skjer sør for Sahara.

Vi som står her, støtter trosfrihet for alle, uansett religion eller hvor i verden de lever. For milliarder av mennesker er retten til å tro viktigere enn de fleste andre rettigheter. Det er rettighet som er garantert av FN, men som trækkes på og ignoreres over store deler av verden.

Da må vi også være tydelige på hvor skoen trykker. Likevel kan vi ikke bare snakke generelt om trosfriheten. Sør for Sahara er det først og fremst kirkene og de kristne som rammes. Forfølgelsen og diskrimineringen gjelder et stort antall mennesker, og utviklingen er foruroligende

Oppfordring

Til våre myndigheter og det norske storsamfunnet har vi følgende oppfordring:

Vi må slutte å late som om Afrikas problemer kun handler om politikk og etniske konflikter. Vi må forstå at religion også er en del av problemet, og at afrikansk jihadisme særlig går ut over Afrikas kristne.

¹ [Observatory for Religious Freedom in Africa \(ORFA\): Countering the myth of religious indifference in Nigerian terror, august 2024](#)

² [UNHCR: Omtale av Nigeria.](#)

³ [UNHCR Global Trends 2014](#)

⁴ [UNHCR: Global Appeal 2023.](#)

I internasjonale fora og bilaterale drøftinger må samtalen også dreie seg om hva myndighetene i de ulike landene gjør med jihadismen, og hvordan de velger å beskytte kirkene og de kristne.

Vi må forstå at kirkene er en viktig del av sivilsamfunnet i denne delen av verden, og at vi ved å støtte den også forebygger kollaps av sivilsamfunnet.

Til dere som har valgt å sette av tid for å bære fakler, sier vi:

Dersom vi verdsetter våre egne verdier, og vår egen frihet til å tro, vil vi også hegne om andres frihet til å tro, til å være seg selv. Ved å delta i fakkeltog viser du solidaritet og kjærlighet til mennesker du ikke har møtt.

Kirken i Afrika gir hjelp til utsatte og håp og stabilitet til samfunn som er truet av oppløsning og undergang. Vi vil stå sammen med dem og løfte opp deres sak – i norsk offentlighet, overfor våre myndigheter og til Gud.

Takk for at du er her og vil tale ut mot volden, be med overbevisning og stå side ved side med våre forfulgte søsken. Dine gaver, bønner og det du gjør i dag er et bidrag til å stoppe volden og starte en prosess av helbredelse.